

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

**Administratieve Commissie ter regeling van de
arbeidsrelatie (CAR) – Nederlandstalige kamer**
Administratief Centrum Kruidtuin - Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 bus 135, 1000 Brussel

Dossier nr: 241

Verzoekende partijen:

- X BV
- Dhr. Y

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie
--

De Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie heeft tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie (artikelen 329 en 338, § 1 van de programmawet (I) van 27 december 2006, hierna Arbeidsrelatiewet).

Het koninklijk besluit van 11 februari 2013 regelt de samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie.

De BV X en de heer Y, beiden vertegenwoordigd door hun juridisch raadgever, de heer Z, dienden met een aangetekende brief van 17 mei 2022 gezamenlijk een aanvraag tot kwalificatie van een arbeidsrelatie in.

De aanvraag bevatte het aanvraagformulier met een kopie van de kaderovereenkomst tussen de partijen en de bijhorende bijlage bij de kaderovereenkomst.

Op 23 mei 2022 vroeg de Administratieve Commissie een kopie van de huidige arbeidsovereenkomst tussen de BV X en de heer Y op. De Commissie ontving een kopij hiervan op 24 mei 2022.

De aanvragers verklaarden dat de bevoegde instellingen van sociale zekerheid geen onderzoek voeren naar de aard van hun arbeidsrelatie. Zij verklaarden ook dat er hieromtrent geen strafrechtelijk onderzoek en geen procedure bij de arbeidsrechtbank wordt gevoerd. De Commissie kon hun aanvraag dus behandelen (artikel 338, § 3 Arbeidsrelatiewet).

De Commissie behandelde de aanvraag een eerste maal op haar elektronische zitting van 30 juni 2022 en besliste bijkomende vragen te stellen aan de partijen. Op 7 juli 2022 ontving de Commissie een antwoord op die vragen.

De Commissie behandelde de zaak opnieuw op de elektronische zitting van de Administratieve Commissie van 25 augustus 2022.

Beoordeling door de Commissie

1.- De BV X is een onderneming die software- en hardwaresystemen ontwikkelt voor de sector van de life sciences. De onderneming ontwikkelt met name systemen inzake de automatisering van laboratoriumprocessen.

De heer Y trad op 19 augustus 2019 als bediende in dienst bij de BV X met een voltijdse arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Zijn functie was deze van “Engineer”, hetgeen volgens de partijen inhield dat hij instond voor het uitvoeren van onderhoud van de toestellen bij klanten.

De partijen stelden met ingang van 1 april 2022 in onderling akkoord een einde aan deze overeenkomst, nadat de heer Y op 17 december 2021 al begonnen was met een zelfstandige activiteit.

Op 28 maart 2022 sloten de partijen een aannemingsovereenkomst (“Framework agreement relating tot the provision of services”), waarbij de heer Y zich er in het algemeen toe verbindt als consultant diensten te verlenen aan de BV X. De concrete diensten die moeten worden geleverd, worden telkens overeengekomen in een addendum bij deze raamovereenkomst (een zogeheten “assignment agreement”). In een addendum van 1 april 2022 worden de volgende dienstleveringen overeengekomen: de CTO bijstaan bij de ontwikkeling van Q, 3D printonderdelen ontwerpen, gebruikers- en technische instructies ontwikkelen, de validatie-ingenieurs bijstaan bij het testen van Q en de dienstingenieurs en eindgebruikers opleiding geven over het gebruik van Q.

De partijen kwalificeren deze (ver)nieuw(d)e samenwerking uitdrukkelijk als een samenwerking op zelfstandige basis, en wensen dit ook bevestigd te zien door de Commissie.

2.- De Commissie merkt op dat de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie kunnen kiezen, evenwel:

- zonder de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te kunnen overtreden;
- met dien verstande dat de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang worden gegeven aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.

(art. 331 Arbeidsrelatiewet)

Een werkgever en een werknemer kunnen na het beëindigen van een arbeidsovereenkomst, een nieuwe arbeidsrelatie aangaan onder vorm van een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst. Dit veronderstelt evenwel dat de werkelijke bedoeling er effectief in bestaat dat de voormalige werknemer vanaf dan als zelfstandige aan de slag zal gaan. Dit moet ook blijken uit de wijze waarop (vanaf dan) uitvoering wordt gegeven aan de arbeidsrelatie.

De elementen die eigen waren aan de gezagsverhouding tussen de werkgever en de werknemer, kunnen niet overgenomen worden en mogen niet aanwezig zijn in de samenwerking op zelfstandige basis. Het gaat met name om de kenmerkende elementen op gebied van organisatie van de arbeid en van de arbeidstijd, alsook op gebied van de controle hierop. Het bovenstaande sluit evenwel niet uit dat elementen die niet kenmerkend zijn voor een gezagsverhouding zowel in de uitvoering van de arbeidsovereenkomst als in de uitvoering van de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst aanwezig kunnen zijn en blijven.

Het verlengen of vernieuwen van een bestaande arbeidsrelatie door na een arbeidsovereenkomst een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst aan te gaan, zonder dat bij de uitvoering van de arbeidsrelatie de onderlinge verhouding tussen de partijen juridisch en/of feitelijk wijzigt, en dus

eigenlijk gewoon met de bedoeling om aan de dwingende gevolgen van de sociale wetgeving te ontsnappen, komt neer op veinzing (simulatie) van een zelfstandige samenwerking.

3.- De Commissie is van oordeel dat de nieuwe arbeidsrelatie die de partijen willen aangaan in navolging van een eerdere tewerkstelling in loondienst, als een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst kan worden gekwalificeerd. Dit is ook de kwalificatie die zij zelf voorstaan en die tot uiting wordt gebracht in de verschillende bedingen van de raamovereenkomst. Er zijn geen elementen die toelaten te stellen dat de wijze waarop de partijen de overeenkomst uitvoeren of zullen uitvoeren, onverenigbaar is met die kwalificatie.

De Commissie merkt om te beginnen op dat de heer Y volgens de uitleg van de partijen in het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst een geheel andere taak en rol op zich neemt dan deze die hij had als werknemer van de BV X. Zijn functie als werknemer werd ondertussen ook ingenomen door iemand anders. Het is dus niet zo dat de heer Y louter de activiteiten voortzet die hij voordien al als bediende verrichtte.

De heer Y neemt met de nieuwe samenwerkingsovereenkomst ook een nieuwe taak op zich, die erop neerkomt dat hij als consultant het R&D team van de Bv X bijstaat in de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

Deze nieuwe taak zal hij op gebied van de organisatie van de arbeid en de arbeidstijd verrichten op een wijze die verzoenbaar is met een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst.

Op gebied van organisatie van de arbeid wordt volgens de bedingen van de raamovereenkomst de ruimste vrijheid gegeven aan de heer Y.

Dat de overeenkomst bepaalt dat de heer Y voor de uitvoering van zijn opdrachten rekening moet houden met de openingsuren van de laboratoria waarvoor opdrachten worden vervuld, houdt verband met de aard van de dienst en is niet onverzoenbaar met een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst.

Dat de overeenkomst bepaalt dat de heer Y minstens 3 dagen per week beschikbaar moet zijn voor (het aanvaarden van) opdrachten van de BV X, is evenmin onverzoenbaar met een zelfstandige samenwerking. Zodanig beding leidt wel tot een vorm van exclusiviteit (in die zin dat de aannemer voor dat aantal dagen feitelijk toch beperkt wordt in het aannemen van werk van anderen), maar een conventioneel overeengekomen quasi-exclusiviteit is op zich niet onverzoenbaar met een samenwerking op zelfstandige basis.

Er is ten slotte ook geen sprake van enige aanwijsbare vorm van hiërarchische controle.

Beslissing van de Commissie

De **Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie**, samengesteld uit:

- De heer Koen Nevens, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Juridische Expertise, vast lid
- De heer Sven Vanhuyse als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Juridische Expertise, vast lid
- Mevrouw Lisa Verschingel, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

beslist, na deelname aan de elektronische zitting van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer,

bij meerderheid van stemmen,

dat de arbeidsrelatie tussen de partijen gekwalificeerd kan worden als een samenwerking met een zelfstandige.

Aldus uitgesproken ter elektronische zitting van 25 augustus 2022.

De voorzitter,
Koen Nevens

Artikel 338, § 4 van de programmwet (I) van 27 december 2006 stelt: "Deze beslissing is bindend voor de instellingen die in de administratieve commissie vertegenwoordigd zijn evenals voor de sociaalverzekeringsfondsen bedoeld in artikel 20 van het koninklijk besluit nr38, behalve
1° wanneer de voorwaarden betreffende de uitvoering van de arbeidsrelatie en waarop de beslissing werd gegrond, gewijzigd worden. In dit geval heeft de intrekking van de beslissing uitwerking vanaf de dag van de wijziging van deze voorwaarden;
2° wanneer blijkt dat de elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een onvolledige of onjuiste wijze werden verschaft. In dat geval wordt de beslissing geacht nooit te hebben bestaan. De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve kamer hebben gegrond".
In de gevallen voorzien bij artikel 338, § 2, tweede en derde lid, zijnde de beslissingen genomen op initiatief van een enkele partij van de arbeidsrelatie, worden deze beslissingen van kracht voor een periode van drie jaar.
Er kan door de partijen binnen de maand die volgt op de kennisgeving van de beslissing bij aangetekend schrijven, bij de arbeidsrechtbank van de plaats van de aanvrager(s) beroep worden aangetekend door het uitbrengen van een dagvaarding of door het neerleggen ter griffie van een tegensprekelijk verzoekschrift (art. 704, § 1 Ger. W.) lastens de Belgische Staat (FOD Sociale Zekerheid). Het voorwerp van het beroep moet daarbij worden vermeld.